МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

Кафедра фінансів і кредиту

Васьова Ольга Валеріївна

ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

АВТОРЕФЕРАТ
дипломної роботи на здобуття
ступеня вищої освіти магістр
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньо-професійною програмою «Фінанси і кредит з поглибленим вивченням іноземної мови»

Науковий керівник:
канд. екон. наук, доц. Черненок К.П.

Рецензент:
канд. екон. наук, доц. Нетудихата К.Л.

Миколаїв 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Сільське господарство є основним, а отже, вкрай важливим джерелом продовольства та сільськогосподарської сировини. Для нашої країни галузь є однією з пріоритетних, оскільки формує левову частку ВВП, робочі місця, експортний потенціал. Для подальшого посилення експортної позиції України вкрай важливим є удосконалення технологічного процесу за рахунок оновлення основних засобів, інвестиції у навчання персоналу, тощо. Кредитне забезпечення такої діяльності є дорогим, тому важливо залучати інші джерела фінансування. Втім для інвестора залишаються першочерговим інвестиційна привабливість об'єкта інвестування. Тож проблема оцінювання рівня інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств є вкрай актуальною.

Зазначене питання є предметом активних наукових дискусій вітчизняних і зарубіжних вчених. Огляд існуючих наукових досліджень надає можливість виокремити підходи до оцінювання інвестиційної привабливості. Так, витратний підхід до оцінювання пропонують використовувати Леонов Л.В. та Бєляєв Є.В. Дохідний розглядають у своїх роботах Мєншова А.В., Гвоздецька І.В., Лисенко М.Д., Стирський М.В. Схиляються до ринкового підходу: Скляр І.Д., Шкодкіна Ю.М., Іванов С.В., Садеков А.А., Лисова Н.А., Дутка Т.В., Гайдалуцький А.П.

Не зважаючи на значимість наукових праць даної тематики, залишається актуальним обґрунтування теоретичного підходу, який би дозволив як власникам підприємства, так і потенційному інвестору оцінити на основі річної фінансової звітності інвестиційну привабливість підприємства з урахуванням галузевого фактора.

Гіпотеза дослідження полягає у тому, що такі риси сільськогосподарського підприємства, як сезонність роботи, великий термін окупності інвестицій, ризик неврожаю, неможливість функціонувати без

короткострокових кредитів істотно впливають на якість оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарського підприємства.

Мета і завдання дослідження. Метою магістерського дослідження є обґрунтування теоретичного підходу до оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств.

Для досягнення поставленої мети в роботі поставлені та вирішені такі задачі:

– здійснити критичний огляд наукової літератури щодо трактування поняття «інвестиційна привабливість підприємства»;

– систематизувати фактори впливу на інвестиційну привабливість;

– здійснити аналіз існуючих теоретичних підходів до оцінювання інвестиційної привабливості підприємств сільськогосподарської галузі;

– обґрунтувати етапи оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств;

– оцінити рівень інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств;

– обґрунтувати сценарії зміни рівня інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств та запропонувати рекомендації щодо її підвищення.

Об'єкт дослідження є процес оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств.

Предмет дослідження є комплекс теоретичних та прикладних аспектів оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств.

Методи дослідження. Для досягнення поставлених завдань у роботі були використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, зокрема: системного узагальнення – для здійснення огляду наукової літератури щодо трактування поняття «інвестиційна привабливість підприємства»; детермінованого (факторного) аналізу – для визначення факторів впливу на інвестиційну привабливість підприємств; методи аналізу та синтезу – для дослідження теоретичних підходів до оцінювання інвестиційної привабливості

підприємств сільськогосподарської галузі; системного підходу – для обґрунтування теоретичного підходу до оцінювання інвестиційної привабливості підприємств; експертної оцінки – для визначення показників, які найбільшим чином впливають на інвестиційну привабливість сільськогосподарських підприємств; бальним методом розраховано питому вагу впливу кожного показника, що входить до складу інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємства; статико-економічний аналіз – для оцінки рівня інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств; логічного аналізу та моделювання – для обґрунтування сценаріїв зміни рівня інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств та рекомендацій щодо її підвищення.

Інформаційна база: законодавчі та нормативні акти України з питань інвестиційної діяльності, офіційні матеріали Державної служби статистики України, річна звітність досліджуваних підприємств (ПрАТ «АГРАРНИЙ ДІМ», ПрАТ «АФ «ВЕРБІВСЬКЕ», ПрАТ «ІСКРА», ПрАТ «СГ НАДІЯ НОВА», СПрАТ «УКРАЇНА»), наукові публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, результати власних досліджень (результати опитування респондентів).

Новизна одержаних результатів дослідження полягає в поглибленні теоретичних засад оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств та розробці рекомендацій щодо її підвищення. Основні результати, що відображають наукову новизну роботи, полягають у такому:

удосконалено:

– теоретичний підхід до оцінювання інвестиційної привабливості, в якому враховано галузеві особливості сільськогосподарських підприємств;

– сценарії зміни рівня інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств, з урахуванням впливу факторів внутрішнього середовища підприємства.

дістали подальшого розвитку:

– трактування економічної сутності поняття «інвестиційна

привабливість підприємства», в якому наголошено на суб'єктивності поняття інвестиційна привабливість у порівнянні з поняттям «інвестиційний клімат», «інвестиційний ризик» та «інвестиційний потенціал»;

– класифікація факторів впливу на інвестиційну привабливість на основі попереднього їх групування на внутрішні та зовнішні з подальшим ранжуванням за ступенем впливу на результуюче значення показника інвестиційної привабливості сільськогосподарського підприємства;

– оцінювання рівня інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств на основі запропонованого теоретичного підходу;

– шляхи підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств, які диференційовано в залежності від рівня інвестиційної привабливості підприємства.

Публікації. За результатами магістерського дослідження було підготовлено та надруковано наукову статтю «Теоретичні підходи до оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств», листопад 2018 р.

Обсяг і структура дипломної роботи магістра. Робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків і списку використаних джерел. Повний обсяг роботи становить 215 сторінок тексту. Список використаних джерел налічує 59 найменувань. Робота містить 43 таблиці, 7 рисунків, 5 додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено мету, задачі, предмет та об'єкт дослідження, розкрито наукову новизну і практичне значення одержаних результатів.

У **першому розділі «Огляд літератури»** здійснюється аналіз наукової літератури з проблем інвестиційної привабливості. Розглядаються підходи до визначення поняття «інвестиційна привабливість підприємства» та фактори впливу на неї.

Визначено, що інвестиційна привабливість – це сукупність характеристик різних аспектів діяльності підприємства, яка є основою для прийняття інвестором рішення щодо доцільності вкладення фінансових або інших ресурсів. Рівень інвестиційної привабливості є визначальною умовою активної інвестиційної діяльності, а отже, і ефективного соціально-економічного розвитку економіки, як для держави в цілому, так і на рівні підприємства. Наголошується, що поняття «інвестиційний клімат», «інвестиційний потенціал» та «інвестиційний ризик» характеризують об'єктивні можливості для здійснення ефективної інвестиційної діяльності. А втім поняття «інвестиційна привабливість» є більш суб'єктивним.

Класифікація факторів впливу на інвестиційну привабливість сільськогосподарського підприємства стала основою для формування переліку показників, які найбільшим чином характеризують вплив факторів внутрішнього середовища на рівень інвестиційної привабливості підприємства.

Другий розділ «Методологія дослідження» присвячений аналізу існуючих методів оцінки інвестиційної привабливості підприємства та обґрунтуванню теоретичного підходу до оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств.

Визначено, що у науковій літературі найбільш поширеними є такі підходи до оцінки рівня інвестиційної привабливості: витратний, дохідний та ринковий.

В магістерській роботі використовується комбінований підхід, який дозволяє врахувати переваги та знівелювати недоліки інших підходів. Саме на

поєднанні експертного та статистичного підходів до розробки інтегрального показника ґрунтується запропонований у роботі підхід до оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. Перевагою використання інтегрального показника є комплексність оцінювання, універсальність та простота застосування. Інтегральний показник враховує галузеві особливості досліджуваних підприємств.

Аналіз літературних джерел дозволив сформувати перелік з 40 показників фінансово-господарської діяльності, які найбільшим чином характеризують інвестиційну привабливість сільськогосподарських підприємств.

Для їх ранжування було використано метод експертних оцінок. В ролі експертів виступили працівники ТОВ СП «НІБУЛОН». Приймається значення достовірності отриманого результату за 95%, отже визначено, що кількість експертів має бути не меншою ніж 35 осіб. Респонденти виділити 10 показників, які на їх думку, найбільшим чином впливають на інвестиційну привабливість та проранжували свій вибір присвоюючи бали вибраним показникам. Наступним кроком є кількісна оцінка міри узгодженості думок експертів. Для оцінки міри узгодженості думок експертів використовується коефіцієнт конкордації. За результатами аналізу зазначеного коефіцієнту думки експертів є узгодженими.

Отже, узагальнені результати оцінки питомої ваги впливу фінансово-економічних факторів на інвестиційну привабливість сільськогосподарських підприємств наведено у табл. 1.

Оскільки значення хі можуть бути як додатні, так і від’ємні, використаємо один із варіантів перетворення вихідних змінних у безрозмірні величини запропонований М. Чесляком та Є. Октабською (Республіка Польща). У цьому разі стандартизація відхилень показників відбувається шляхом ділення на розмах варіації значень показника. Для забезпечення односпрямованості показників їх поділяють на стимулятори та дестимулятори. Наступним етапом є стандартизація показників.

Таблиця 1

Показники інвестиційної привабливості сільськогосподарського підприємства та їх вагомість

№ з/п	Найменування показника	Вагомість показника (х)	Тип показника*
1	Коефіцієнт рентабельності активів	0,141	С
2	Робочий капітал	0,134	С
3	Коефіцієнт фінансового левериджу	0,127	Д
4	Коефіцієнт інвестування	0,119	С
5	Коефіцієнт фінансування	0,116	С
6	Співвідношення дебіторської до кредиторської заборгованості	0,111	Д
7	Коефіцієнт зносу основних засобів	0,098	Д
8	Коефіцієнт покриття	0,090	С
9	Коефіцієнт рентабельності реалізації продукції	0,086	С
10	Фондовіддача	0,085	С
	Разом:	1	

*С – стимулятор, Д – де стимулятор

Для визначення кількості інтервалів, на які буде розділена сукупність отриманих значень інтегрального показника інвестиційної привабливості, використано формулу Стерджеса. Таким чином, сукупність розділена на 5 груп за рівнем інвестиційної привабливості підприємств: низький рівень, нижче середнього, середній рівень, вище середнього та високий рівень.

Етапи визначення інтегрального показника інвестиційної привабливості наведено на рис.1.

Окрім того, оцінювання інвестиційної привабливості ґрунтується на аналізі звіту про рух грошових коштів. Оскільки це дасть інформацію як про зміни в складі майна підприємства і джерел його формування, так і про грошові надходження та виплати, які здійснювалися протягом звітного періоду.

Отже, у роботі оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств буде проводитися на основі інтегрального показника інвестиційної привабливості та оцінці ефективності управління грошовими потоками.

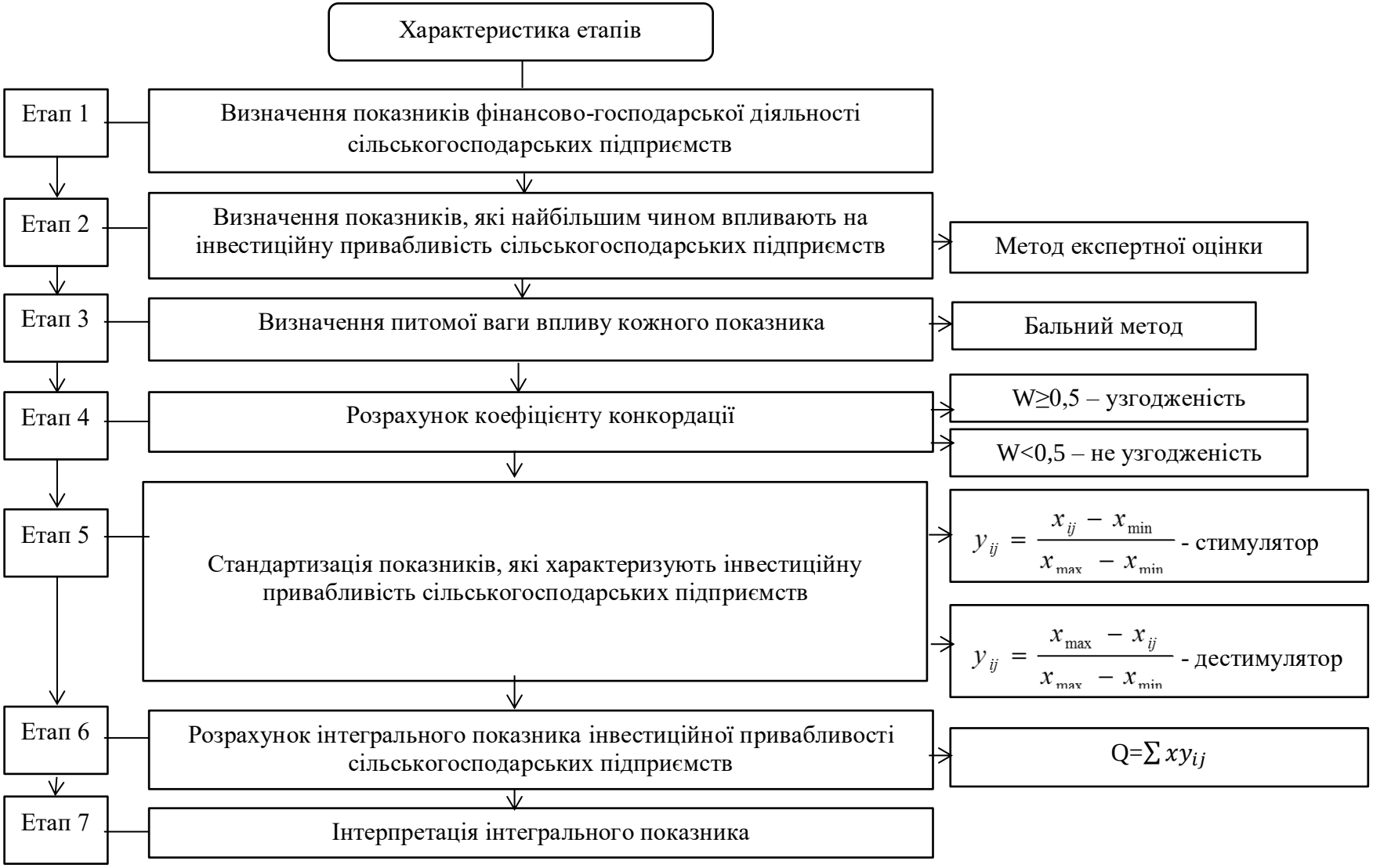

Рис. 1. Етапи визначення інтегрального показника інвестиційної привабливості

У третьому розділ «Емпіричний аналіз інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств» розраховується інтегральний показник інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств та визначається якість управління підприємством на основі аналізу руху грошових коштів.

Здійснено оцінювання рівня інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств на основі обґрунтованого теоретичного підходу. Для аналізу було обрано такі підприємства: ПрАТ «АГРАРНИЙ ДІМ», ПрАТ «АФ «ВЕРБІВСЬКЕ», ПпАТ «ІСКРА», ПрАТ «СГ НАДІЯ НОВА», СПпАТ «УКРАЇНА».

В основі дослідження використовуються дані Балансу (форма 1), Звіту про фінансові результати обраних підприємств (форма 2) та Звіту про рух грошових коштів (форма 3).

У магістерському дослідженні використовується річна звітність підприємств за 2013-2017 рр. Основним критерієм обрання підприємств є їх предметна спеціалізація – підприємства сільського господарства. Серед яких було розглянуто ті, які мають основний вид діяльності – вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур. Друга ознака відбору підприємств – критерій розміру підприємства.

Узагальнені результати оцінки інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств у 2013-2017 рр. наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Інтегральні показники інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств

№ з/п	Назва	Інтервал	Частота
1	Низький рівень	0,284-0,381	8
2	Нижче середнього	0,381-0,478	3
3	Середній рівень	0,478-0,574	6
4	Вище середнього	0,574-0,671	6
5	Високий рівень	0,671-0,768	2

Отже, більшість отриманих значень інтегрального показника характеризують низький рівень інвестиційної привабливості, три показника –

нижче середнього, шість показників – середній рівень, шість показник – вище середнього, два показника – високий рівень.

Результати оцінювання досліджуваних підприємств у 2017 р. наведено на рис.2.

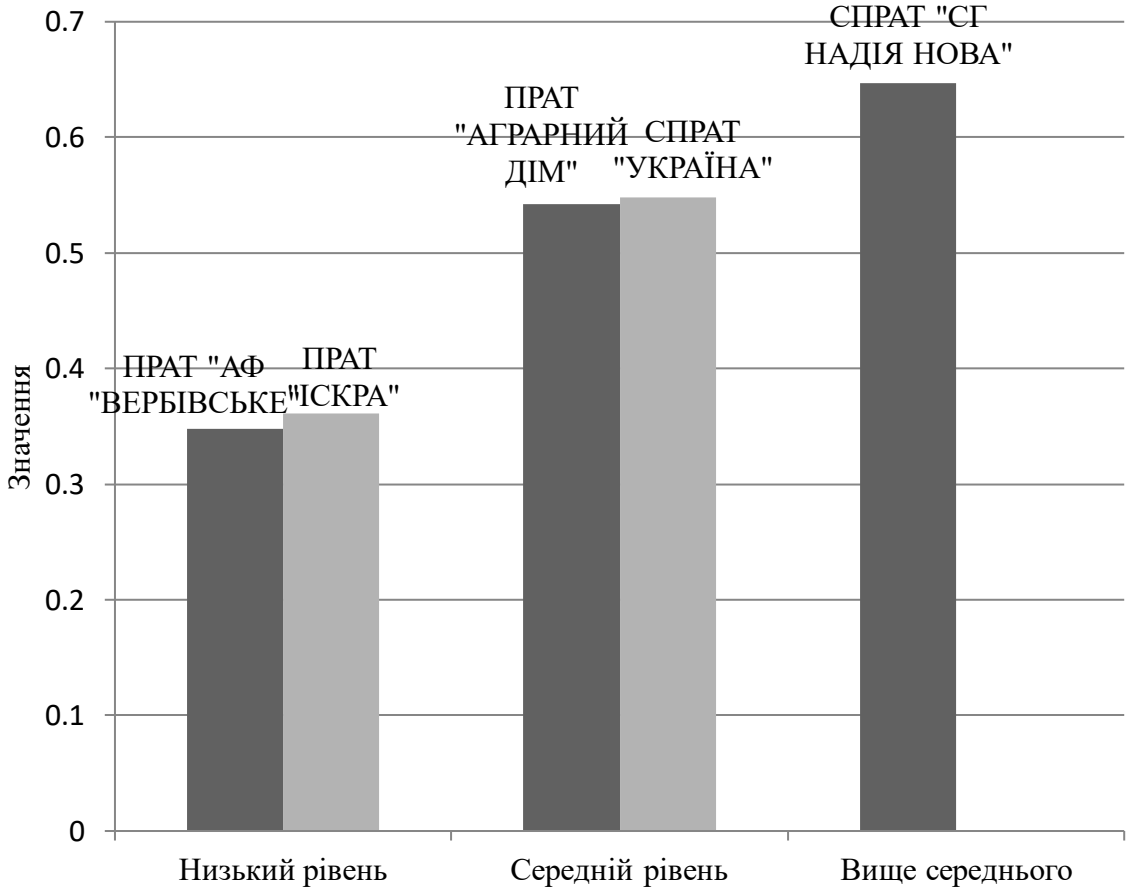

Рис. 2. Рівень інвестиційної привабливості підприємств на основі інтегрального показника, 2017 р.

Підсумовуючи результати оцінки якості управління підприємством в залежності від структури грошових потоків, видно, що більшість підприємств належить до групи «низька» або «кризова» (рис. 3.), що є негативним сигналом для інвестора.

Розрахунок інтегральних показників дав подібний результат – більшість підприємств мають низький рівень інвестиційної привабливості протягом досліджуваного періоду.

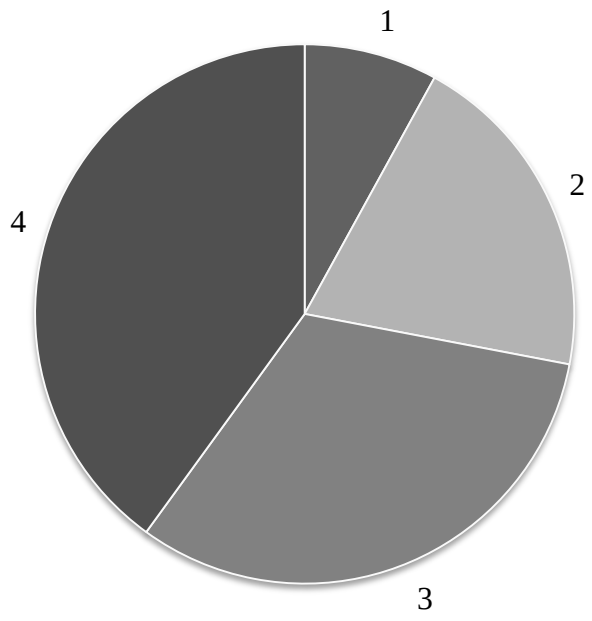

Рис. 3. Оцінка якості управління підприємством залежно від структури грошових потоків

де: 1 – висока; 3 – низька;

2 – середня; 4 – кризова.

У четвертому розділі «Результати та дискусія» підсумовуються отримані результати та надаються рекомендації, які покращать інвестиційну привабливість сільськогосподарських підприємств.

Узагальнюючи результати проведеного дослідження, слід зазначити, що вітчизняним сільськогосподарським підприємствам необхідно підвищувати рівень інвестиційної привабливості.

Результати аналізу інтегрального показника інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств та аналізу руху грошових коштів, здебільшого, співпадають або мають різницю в один-два ранги.

За результатами моделювання сценаріїв зміни інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств, обґрунтовано рекомендації щодо підвищення рівня інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств, які диференційовано в залежності від отриманого значення інтегрального показника інвестиційної привабливості (табл. 3).

Таблиця 3

Рекомендації щодо підвищення рівня інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств

Рівень інвестиційної привабливості	Напрями удосконалення	Шляхи досягнення
Низький	Зменшення собівартості реалізованої продукції	Впровадження нової техніки (енергозбереження)
		Раціональне використання матеріальних і трудових ресурсів
		Зменшення питомої ваги постійних витрат
	Зменшення інших операційних витрат	Контроль за дебіторською заборгованістю, штрафи/покарання
Середній	Збільшення страхових резервів	Створення страхових резервів
	Зменшення адміністративних витрат	Оптимізація чисельності адміністративного штату
		Оптимізація форм і систем оплати праці
		Зменшення витрати на оренду офісу
Вище середнього	Зменшення дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	Контроль за своєчасністю розрахунків з покупцями
		Формування широкого кола покупців
		Надання знижок при достроковій оплаті
		Застосування факторингу
	Збільшення ціни на вироблену продукцію	Підвищення якості продукції
		Зберігання продукції

Щодо обґрунтованого інтегрального показника – є можливість варіювати його складові. Як вже зазначалося, інвестиційна привабливість – суб’єктивне поняття. Анкетування фахівців дає можливість виділити ті показники, які

найбільш значимі для конкретного інвестора. Тому при застосуванні запропонованого теоретичного підходу є можливість варіювати кількісний та якісний склад інтегрального показника.

ВИСНОВКИ

Отримані результати магістерського дослідження надають змогу зробити такі висновки теоретико-практичного характеру для підприємств сільськогосподарської галузі України:

1. Інвестиційна привабливість – це сукупність характеристик різних аспектів діяльності підприємства, яка є основою для прийняття інвестором рішення щодо доцільності вкладення фінансових або інших ресурсів. Якщо поняття інвестиційний клімат, інвестиційний потенціал та інвестиційний ризик характеризують об’єктивні можливості для здійснення ефективної інвестиційної діяльності, то поняття інвестиційна привабливість є більш суб’єктивним.

2. Класифікація факторів впливу на інвестиційну привабливість сільськогосподарського підприємства була проведена на основі попереднього їх поділу на внутрішні та зовнішні. Для оцінювання інвестиційної привабливості підприємств використано показники, які характеризують здебільшого, фактори внутрішнього середовища (показники фінансового стану підприємства). Однак, слід зазначити, що цей поділ є достатньо умовним, адже на результуюче значення показників, які характеризують фінансово-господарську діяльність підприємства впливають обидві групи факторів.

3. З аналізу існуючих теоретичних підходів до оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств можна виділити такі основні: витратний, дохідний та ринковий. За витратним підходом здійснюють оцінку сукупності активів, які необхідні для виробництва продукції та послуг, обсяг коштів необхідних для створення компанії подібного профілю. Дохідний підхід дозволяє оцінити прогнозний очікуваний дохід, отримання інвестором інформації про дохід, який той отримає від вкладання коштів у

підприємство. Ринковий підхід ґрунтується на виокремленні найбільш значущих факторів, які є загальними для всіх підприємств та розрахунку показника рейтингової оцінки. У роботі використано комбінований підхід, з поєднанням статистичних та експертних методів аналізу, що дозволяє врахувати переваги та знівелювати недоліки інших підходів.

4. Обґрунтовано етапи оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. Визначено показники, які найбільшим чином впливають на рівень інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. А саме: робочий капітал, коефіцієнт рентабельності активів, коефіцієнт фінансового левериджу, коефіцієнт інвестування, коефіцієнт фінансування, показники дебіторської та кредиторської заборгованості, коефіцієнт зносу основних засобів, коефіцієнт покриття, коефіцієнт рентабельності реалізації продукції, фондовіддача. Це стало основою для обґрунтування інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємств сільського господарства. Окрім того, оцінювання інвестиційної привабливості ґрунтується на аналізі звіту про рух грошових коштів. Оскільки це дасть інформацію як про зміни в складі майна підприємства і джерел його формування, так і про грошові надходження та виплати, які здійснювалися протягом звітного періоду.

5. Здійснено розрахунок рівня інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств у період 2013-2017 рр. За результатами проведеної оцінки досліджувані підприємства належать до таких груп за рівнем інвестиційної привабливості: «низький рівень», «середній рівень», «вище середнього рівня».

6. До групи з низьким рівнем інвестиційної привабливості належать ПрАТ «АФ «ВЕРБІВСЬКЕ» та ПрАТ «ІСКРА». У ПрАТ «АФ «ВЕРБІВСЬКЕ» більше половини показників, що входять до складу інтегрального показника оцінки рівня інвестиційної привабливості мають від’ємне значення, що є негативним. Щодо динаміки показників протягом досліджуваного періоду – тенденція не стабільна. Так, збільшується коефіцієнт зносу основних засобів;

значення робочого капіталу – від'ємне; коефіцієнт покриття є нижчим ніж нормативне значення. На противагу цьому – співвідношення дебіторської до кредиторсько заборгованості зменшується з 3,99 до 1,01, що позитивно вплинуло на значення результуючого показника. У ПрАТ «ІСКРА» також більше половини показників, що входять до складу інтегрального показника оцінки рівня інвестиційної привабливості мають від'ємне значення, що є негативним. Щодо динаміки показників протягом досліджуваного періоду – тенденція до зменшення. Це свідчить про погіршення інвестиційної привабливості підприємства протягом досліджуваного періоду.

7. До групи з середнім рівнем інвестиційної привабливості належить ПрАТ «АГРАРНИЙ ДІМ». У підприємства більшість показників, що входять до складу інтегрального показника знаходяться в межах нормативного значення. Однак щодо динаміки фінансових показників, що входять до складу інтегрального показника, у досліджуваний період тенденція не стабільна.

8. До групи з рівнем інвестиційної привабливості «вище середнього» належать ПрАТ «СГ НАДІЯ НОВА», СПрАТ «УКРАЇНА». У ПрАТ «СГ НАДІЯ НОВА» – більшість показників на кінець аналізованого періоду знаходяться в межах нормативних значень, або їх перевищують, що є позитивним. Щодо динаміки показників протягом досліджуваного періоду – тенденція до зростання (за виключенням 2015 р.). Загалом, більшість фінансових показників підприємств у групі з рівнем «вище середнього» перевищують нормативне значення у декілька разів, отже підприємства мають запас фінансової стійкості та здатні покривати свої зобов'язання, що позитивно характеризує інвестиційну привабливість зазначених підприємств.

9. Розроблено сценарії зміни рівня інвестиційної привабливості підприємств різних груп, що стало основою для обґрунтування рекомендацій щодо підвищення рівня інвестиційної привабливості досліджуваних підприємств. Для підприємств з низьким рівнем інвестиційної привабливості найбільший вплив має зменшення собівартості реалізованої продукції та інших операційних витрат за інших незмінних умов. Для підприємств з середнім

рівнем інвестиційної привабливості найбільший позитивний вплив має збільшення страхових резервів та зменшення адміністративних витрат за інших незмінних умов. Для підприємств з рівнем інвестиційної привабливості «вище середнього» найбільший вплив має зменшення дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та збільшення ціни на вироблену продукцію за інших незмінних умов.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ

Васьова О.В. Теоретичні підходи до оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств [Текст] / О. В. Васьова, К. П. Черненок // Молодий вчений. — 2018. — №11.

АНОТАЦІЯ

Васьова О.В. Оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. – Рукопис.

Магістерська робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв, 2019.

У роботі узагальнено поняття «інвестиційна привабливість» та фактори впливу на неї. Досліджено основні підходи до оцінювання інвестиційної привабливості підприємств. Визначено показники фінансово-господарської діяльності підприємства, які найбільшим чином впливають на рівень інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. Обґрунтовано етапи оцінювання інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. Здійснено оцінювання рівня інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. За результатами моделювання сценаріїв зміни рівня інвестиційної привабливості, обґрунтовано рекомендації щодо її підвищення.

Ключові слова: інвестиційна привабливість підприємства, сільськогосподарські підприємства, рух грошових коштів, рентабельність активів, робочий капітал, коефіцієнт фінансового левериджу, фондовіддача.

ANNOTATION

Vasova O. Estimating Investment Attractiveness of Agricultural Enterprises. – Manuscript.

The thesis for the Master degree in Specialty 072 "Finance, Banking and Insurance" – Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, 2019.

The concept of "investment attractiveness" and factors of influencing it are generalized in the thesis. The main approaches to assessing the investment attractiveness of enterprises are investigated. The indicators of financial and economic activity of the enterprise, which most influence the level of investment attractiveness of agricultural enterprises, are determined. The stages of evaluation of investment attractiveness of agricultural enterprises are substantiated. Evaluation of the level of investment attractiveness of agricultural enterprises has been carried out. The recommendations for increasing investment attractiveness are sounded, on the results of simulation of change scenarios.

Key words: investment attractiveness of the enterprise, agricultural enterprises, cash flow, return on assets, working capital, financial leverage ratio, capital productivity.